

Пунктуація

Короткі відомості

Правила, котрі регламентують використання тих чи інших розділових знаків на письмі, об'єднані в мовознавчій науці, яка має назву «Пунктуація». Ці правила вказують на вживання таких розділових знаків, як кома, крапка, дужки, тире, крапка з комою, двокрапка, лапки, знак оклику та ін. Для вдалого виконання тесту вам необхідно вивчити всі правила з цієї теми.

Тест для перевірки знань з теми «Пунктуація»

1. Знайдіть речення з дієприкметниковим зворотом, що відокремлюється комами (розділові знаки пропущено):

- А) Буде бите царями сіянеє жито! (Т. Шевченко).
- Б) Долинка вишита сонцем пускає їм в очі веселі сліпучі зайчики (М. Стельмах).
- В) Рівно й спокійно дише натомлена з праці земля (М. Рильський).
- Г) На випускний вечір до закинутої в полтавські степи школи не приїздили ні Тичина ні Вишня (П. Загребельний).
- Д) Маленькою хмаринкою темніє над глибоким яром закинутий у степу хуторець (С. Васильченко).

2. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- А) І раптом, налетів шквальний вітер, здійняв у повітря здорову хмару пилу (С. Васильченко).
- Б) На сивій од роси траві по долу пасуться коні (Григор Тютюнник).
- В) Жебонять голоси, як весною набрана з річки вода (В. Терен).
- Г) Молодий парубок сидів на возі і навіть не поганяв волів (І. Нечуй-Левицький).
- Д) А тим часом у таборі запорожців почалися незгоди (М. Слабошпицький).

3. Знайдіть речення, у якому тире поставлено неправильно:

- А) Руки твої роботящі – ось твоє щастя (О. Підсуха).
- Б) Студентство вищих шкіл – то найкращий цвіт нації (І. Огієнко).
- В) Ще в давньому світі вчені прагнули скласти універсальні довідники з усіх галузей знань – енциклопедії (Н. Руденко).
- Г) День, вечір, ніч, ранок — все біле, все тьмяне (Леся Українка).
- Д) Педагогічна спадщина В. Сухомлинського – є скарбом української нації (З журн.).

4. Знайдіть речення, у якому потрібно ставити кому між однорідними означеннями (розділові знаки пропущено):

- А) А над усім тим густо стелиться дух свіжого степового сіна (С. Васильченко).
- Б) Незабаром у плавні прийшла тиха спокійна осінь (З журн.).
- В) В зеленім березовім гаю над Дністром весело щебетали пташки (І. Франко).
- Г) Як я вас люблю лісові осінні гості (О. Донченко).
- Д) Вишгород розкинувся по широкому невисокому шпилі (І. Нечуй-Левицький).

5. Знайдіть речення, у якому потрібно виділити вставне слово (розділові знаки пропущено):

- А) Повітря було наскрізь сухе не випадала навіть роса на світанку (О. Гончар).
- Б) Вершники здавалось зрослися з підібраними грудастими кіньми (М. Стельмах).
- В) Було очевидно що вчора про підготовку до нападу ніхто нічого не знав (М. Стельмах).
- Г) Дахи в українській селах були переважно солом'яні (3 журналу).
- Д) У виробках народних майстринь Полісся переважають здебільшого червоний та чорний кольори (3 журналу).

6. Знайдіть речення, у якому перед сполучником «як» кома не ставиться (розділові знаки пропущено):

- А) Вдома Семен довго розмірковував як краще побудувати свій виступ на зборах (3 журналу).
- Б) Неволя як той чад задурманила людям голови (Панас Мирний).
- В) Культ вогню як відомо дійшов до нас із язичницької доби (В. Скуратівський).
- Г) Досить у народу знищити пам'ятки культури і він уже в другому поколінні перестане існувати як самостійна нація (3 журналу).
- Д) Я квітку не можу зірвать бо їй як людині болять (В. Сосюра).

7. Знайдіть речення, у якому немає звертання (розділові знаки пропущено):

- А) Україно моя мені в світі нічого не треба тільки б голос твій чути і ніжність твою берегти (А. Малишко).
- Б) Не по формі зустрічаєте старших лейтенанте! (О. Коломієць).
- В) Ти живий я вірю друже не підвладний смерті ти (Г. Донець).
- Г) Ой летіла зозуленька все вгору та вгору (Нар. творчість).
- Д) Прощай синє море безкрає просторе (Леся Українка).

8. Знайдіть складне речення:

- А) В тихому осінньому погідді осоки стояли під сонцем, наче виліті з прозоро-жовтуватої вощини (І. Цюпа).
- Б) Десь спереду гукнув паровоз і здригнулись вагони (А. Головка).
- В) Першим порухом Олени було бігти, попередити, захистити (І. Вільде).
- Г) Пурхне очеретянка понад водою, сяде на комишину і гойдається разом із нею (М. Коцюбинський).
- Д) Тоді бійці, товплячись біля вікон, з радістю впізнавали штурмовані свої верховини, голосно звертались до них, як до живих істот (О. Гончар).

9. Визначте, який розділовий знак вжито неправильно:

І вся земля, (А) росяніючи, (Б) тепер здається, (В) колискою, (Г) колискою життя, (Д) надій (М. Стельмах).

10. Знайдіть, де в реченні невірно використано коми:

У другій половині минулого століття, (А) в українську літературу прийшли такі видатні поети, (Б) як В. Симоненко, (В) Л. Костенко, (Г) І. Драч, (Д) М. Вінграновський (3 журналу).

11. Знайдіть речення, у якому перед сполучником «і» кома не ставиться (розділові знаки пропущено):

- А) Життя торкає серця струни чулі і я на крилах пісні лину знов (В. Сосюра).
- Б) Сонце зійшло і враз над Києвом знялося ревище гудків (Ю. Смолич).
- В) Багряний вечір догорів і попіл падає на місто переливається намисто понаддніпрянських ліхтарів (М. Рильський).
- Г) Коло хат у садках темніли купи вишень і стриміли здорові старі дикі груші (І. Нечуй-Левицький).
- Д) Це були чудові вечори і я їх ніколи не забуду (М. Хвильовий).

12. Знайдіть складнопідрядне речення:

- А) Місяць схиляється на захід, золотіє, втрачає чітку металевість контурів (З. Тулуб).
- Б) У неділю рано, як сонечко грало, виряджала мати дочку в чужу стороночку (Нар. творчість).
- В) Минулеє вмерло, і вмерли гучні ті згадки про долю криваву (Б. Грінченко).
- Г) Погулявши коло бджіл і наївшись огіркових пуп'янків, натрапив я на моркву (О. Довженко).
- Д) А Орися росла собі, як та квітка на городі (П. Куліш).

13. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- А) До пишного розмаїття малъв усі давно звикли, і стали вони невід'ємною частиною родини (І. Цюпа).
- Б) Я люблю їздити на поле тоді, як ниви зеленіють та хвилюються зеленими хвилями (І. Нечуй-Левицький).
- В) Дівчина троянди поливала і кудись котилась хмар навала, і сміялась осінь за вікном (В. Сосюра).
- Г) Ми на землі благали Бога, щоб рідний край благословив (Олександр Олесь).
- Д) Ясно ще осіннє сонце сяє, та холодом осіннім в повітрі потягає (І. Франко).

14. Знайдіть складне безсполучникове речення:

- А) Здоровенний дуб розлігся, розширився своїм кострубатим гіллям, так що аж темно під ним (М. Коцюбинський).
- Б) Реве, стогне хуртовина, котить, верне полем (Т. Шевченко).
- В) Історія — це біографія народу, його жива душа (З журналу).
- Г) Все про жовтень людині говорить: і каштанів розгонистий дзвін, і річок прохолода прозора, і червоні вітрила калин (Ф. Гарін).
- Д) Тим часом надворі вечоріло, жара спадала (І. Нечуй-Левицький).

15. Потрібно визначити, де невірно вжито розділовий знак:

Звичаї, (А) а також, (Б) мова — (В) це ті найміцніші елементи, (Г) що об'єднують окремих людей в один народ, (Д) одну націю (О. Воропай).

16. Знайдіть у реченні неправильно поставлені коми:

І, (А) здається мені, (Б) що, (В) минувши потемнілі вітряки, (Г) я входжу в синє крайнебо, (Д) беру з нього свою зірку та й навпростець полями поспішаю в село (М. Стельмах).

17. Визначте, які з розділових знаків використані невірно:

Учитель — (А) просте, (Б) звичайне слово, (В) яке щодня повторюємо, (Г) і ми, (Д) і наші діти (В. Кучер).

Відповіді

1. Б	2. А	3. Д	4. Б	5. Б	6. Г
7. Г	8. Б	9. В	10. А	11. Г	12. Б
13. В	14. Д	15. Б	16. А	17. Г	